16/07/2019

“Πίστεψε στην ελευθερία της Κύπρου κι έχυσε το αίμα του”

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

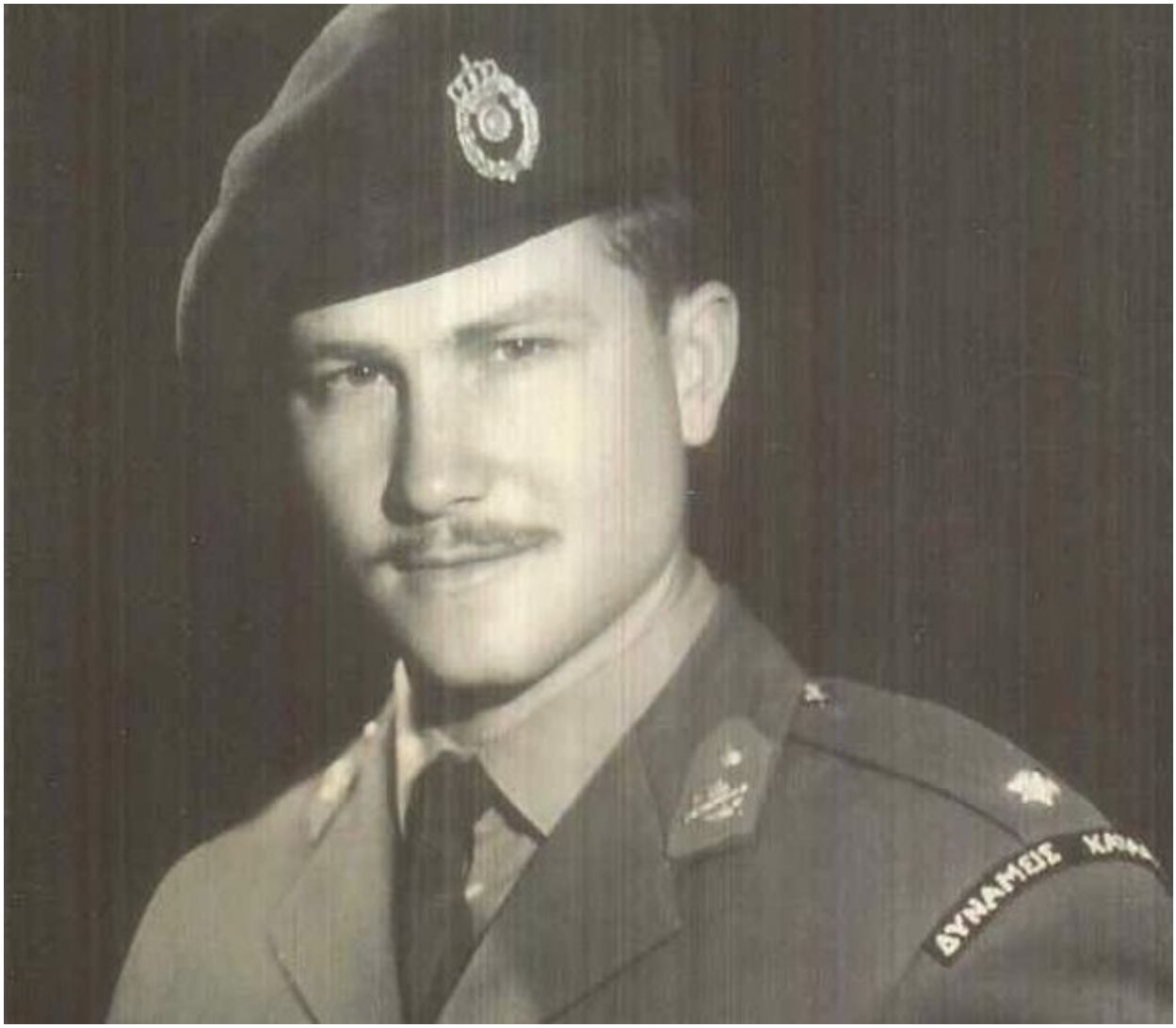

Θ. Μαλκίδης

Γεώργιος Κατσάνης, Διοικητής της 33ης Μοίρας Καταδρομών Κύπρος 1974.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1980 και αρχές του 1990 το κλειστό γήπεδο του Ηρακλή Θεσσαλονίκης, έδρα της ομάδας βόλεϊ, αποκτούσε όνομα και λεγόταν πλέον «Κατσάνειο», προς τιμήν του Γεωργίου Κατσάνη, αθλητή του συλλόγου, διοικητή της 33ης Μοίρας Καταδρομών στην Κύπρο.

Ο πρώην σπρίντερ του Ηρακλή από το Σιδηρόκαστρο Σερρών πολέμησε τον «Αττίλα» στις 21 Ιουλίου 1974 στον Άγιο Ιλαρίωνα, στην περιοχή της Κυρήνειας, μόλις τη δεύτερη μέρα της τουρκικής εισβολής και ήταν μόλις 37 ετών όταν χτυπήθηκε από τα πυρά των εχθρών.

Υπήρξε αθλητής του Ηρακλή από τα 14 του, με καλές επιδόσεις στα 100 και στα 200 μέτρα, στο μήκος και στις σκυταλοδρομίες. Στα 18 του εισηχθη στη Σχολή Ευελπίδων και ξεκίνησε στρατιωτική καριέρα, ώσπου ζήτησε μετάθεση στην Εθνική Φρουρά, το 1973.

«Ηταν καταϊδρωμένος και το πρόσωπό του ήταν μαύρο από την επαφή στα καψαλισμένα θάμνα», γράφει για το τελευταίο πρωινό της ζωής του Κατσάνη ο Σπ. Παπαγεωργίου στο βιβλίο του «Πεθαίνοντας στην Κύπρο»:

«Τον τύλιγαν πού και πού οι καπνοί που έρχονταν από πιο κάτω. Κρατούσε αυτόματο και είχε στη ζώνη του χειροβομβίδες. Έδινε φωναχτά οδηγίες στους στρατιώτες του. Κάποιοι από αυτούς θυμούνται ότι τα τελευταία του λόγια ήταν : “Θα τους τσακίσουμε, παιδιά, να είσαστε σίγουροι. Σε 5 λεπτά θα είμαστε απάνω”.
»Ακουσε, όμως, κάποιους να του φωνάζουν από απέναντι: “Μη χτυπάτε, είμαστε Ελληνες, κύριε Κατσάνη”. Προχώρησε δίχως προφυλάξεις και χτυπήθηκε αλύπητα από τουρκικά πυρά, θύμα μπαμπεσιάς των εχθρών, που (όπως αποδείχθηκε αργότερα) είχαν συλλέξει ονόματα και φωτογραφίες των Ελλήνων αξιωματικών. “Μη φοβάστε, θα πέσουμε, αλλά δεν θα φύγουμε, να σας αφήσουμε στα χέρια των Τούρκων”, έλεγε στον φίλο του Τεύκρο Χειμώνα από την Κυρήνεια.
Οι στρατιώτες του Κατσάνη προσπάθησαν να πάρουν το άψυχο κορμί του διοικητή τους, έδωσαν μάχη σε θερμοκρασία 42 βαθμών υπό σκιάν, αλλά δεν τα κατάφεραν».
Ο ήρωας Γ. Κατσάνης έμεινε άταφος στο χώμα του Πενταδάκτυλου.

Το στρατόπεδο της Δ’ Μοίρας Καταδρομών στη Ρεντίνα Θεσσαλονίκης και της 35ης Μοίρας Καταδρομών στο Σταυροβούνι της Κύπρου φέρουν και σήμερα το όνομά του.

“Ήταν 21 Ιουλίου 1974, ημέρα Κυριακή. Ώρα 9η πρωινή. Στη δεξιά πτέρυγα της 33 Μοίρας Καταδρομών, ο Διοικητής μας Ταγματάρχης Γεώργιος Κατσάνης, προσπαθεί να εξουδετερώσει την τουρκική αντίσταση βοηθούμενος από τέσσερις καταδρομείς. Κάλυψη και στους πέντε παρείχαμε εγώ με δεύτερο καταδρομέα, που βρισκόμασταν κρυμμένοι πίσω από ένα μεγάλο βράχο, σε απόσταση πενήντα περίπου μέτρων. Άλλες ομάδες μας κάλυπταν πιο πίσω, χωρίς όμως οπτική επαφή με το σημείο, προφανώς λόγω της ιδιομορφίας του εδάφους στη συγκεκριμένη περιοχή του Αγίου Ιλαρίωνα.

Σ’ αυτό ακριβώς το σημείο ο Διοικητής σηκώνεται και προσπαθεί να λάβει προωθημένη θέση μάχης. Και ενώ όλοι στοχεύαμε μπροστά προς το μέρος της τούρκικης αντίστασης, σφαίρα ελεύθερου σκοπευτή, προερχόμενη από την άλλη πλευρά του βράχου, κτυπάει το Διοικητή από αριστερά. Το σημείο απ’ όπου προήλθε η σφαίρα ήταν αδύνατο να ελεγχθεί για δυο λόγους: πρώτον, βρισκόμασταν πίσω από το μεγάλο βράχο και ήταν ορατό μόνο από την αντίθετη κατεύθυνση. Δεύτερον, η ενέργεια των Τούρκων, να διεισδύσουν στις θέσεις μας με αυτό τον τρόπο κατά την ώρα της μάχης, ήταν ύπουλη, επικίνδυνη και άκρως ριψοκίνδυνη.

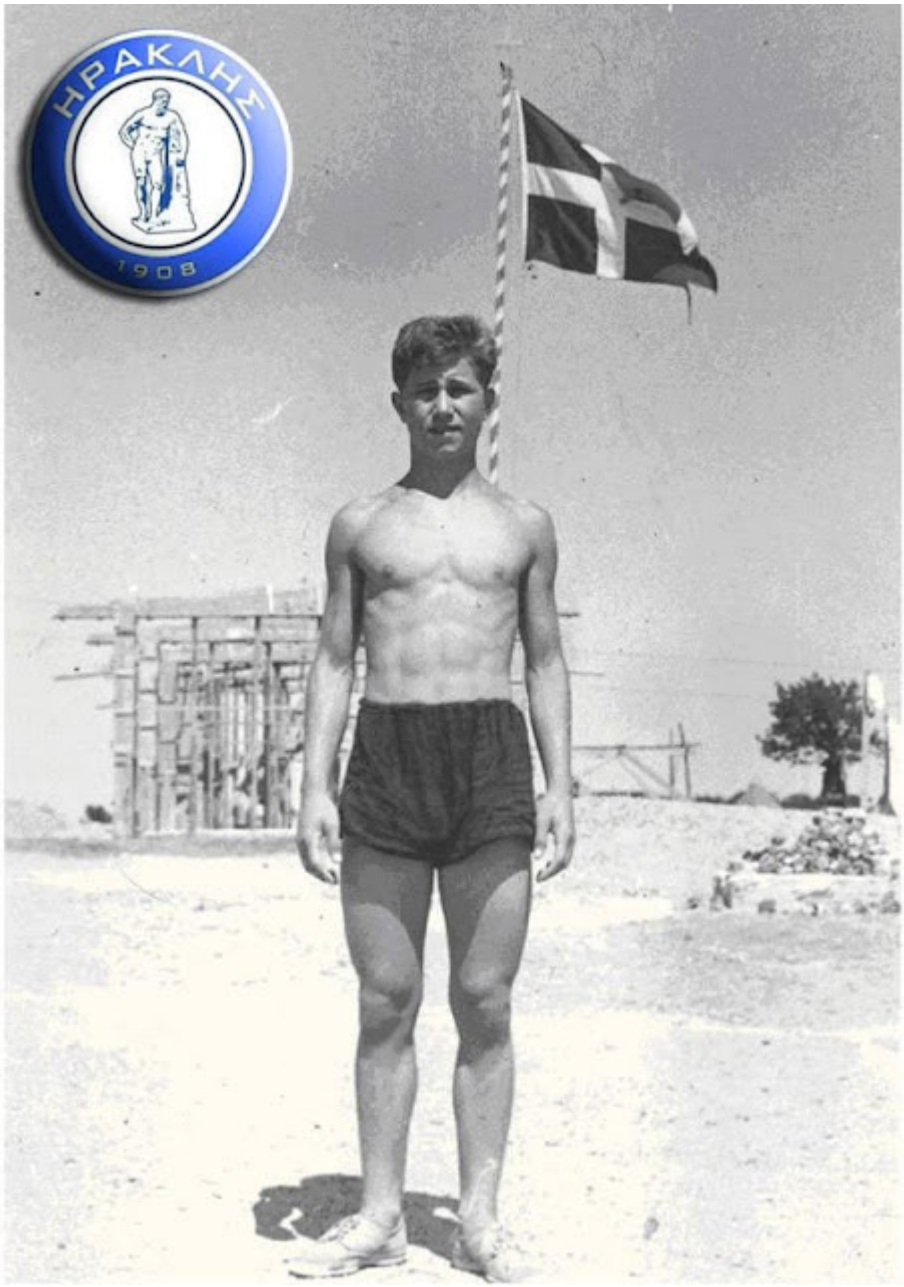

Τη στιγμή που ο Διοικητής μας έπεφτε στο έδαφος, συνεχείς ριπές αυτομάτων όπλων γάζωναν κυριολεκτικά το σημείο εκείνο για αρκετά λεπτά. Προσπάθειές μας να στρέψουμε τα πυρά μας προς τα αριστερά, έφεραν το αντίθετο αποτέλεσμα. Οι Τούρκοι μας καθήλωσαν με καταιγισμό πυρών, ο δε βράχος έγινε διάτρητος από τις εκατοντάδες σφαίρες που δέχθηκε.

Επανειλημμένες και απεγνωσμένες προσπάθειες δυο καταδρομέων από την ομάδα των τεσσάρων να προστρέξουν και να βοηθήσουν το Διοικητή μας απέβησαν άκαρπες, με αποτέλεσμα να κινδυνεύσουν άμεσα. Ένας απ' αυτούς, στην τελευταία προσπάθειά τους, τραυματίζεται και αποχωρεί. Για δεκαπέντε λεπτά, όλοι αμήχανοι, προσπαθούσαμε απεγνωσμένα ν' αποφύγουμε το θάνατο από την τουρκική υπεροχή των πυρών. Καταφέραμε μετά δυσκολίας να συνεννοηθούμε, ώσπου τελικά εγκαταλείψαμε το φονικό σημείο καταβεβλημένοι και άφωνοι.

Στη σύντομη διαδρομή μας προς τα πίσω τραυματίστηκε και δεύτερος καταδρομέας. Με μεγάλη δυσκολία τον μεταφέραμε μαζί μας, ενώ ο τρίτος χάθηκε για πάντα από τα μάτια μας, κατευθυνόμενος βορείως, προς την απόκρημνη και άκρως επικίνδυνη πλευρά της Κερύνειας.

Φτάσαμε σε ασφαλέστερο σημείο, 200 μέτρα πιο πίσω. Με τη βοήθεια συντρόφων μας, οι δύο τραυματίες προωθήθηκαν για περίθαλψη. Οι τρεις που απομείναμε, είχαμε υποστεί νευρικό κλονισμό. Δεχθήκαμε την βοήθεια των υπολοίπων, αλλά για αρκετή ώρα δεν μπορούσαμε να συνέλθουμε και να μιλήσουμε.

Η μάχη κράτησε για άλλες δυο ώρες. Απλώς αμυνόμασταν με στόχο τη σωτηρία μας από τα συνεχή και καταιγιστικά πυρά του αντιπάλου. Δεν μπορέσαμε να προχωρήσουμε προς το σημείο όπου βρισκόταν το νεκρό σώμα του Διοικητή μας. Έτσι, ακολουθήσαμε κι εμείς τα τμήματα που άρχισαν εντωμεταξύ να οπισθοχωρούν.

Όσο περνούσε ο χρόνος κι απομακρυνόμασταν, αρχίζαμε να συνειδητοποιούμε τι ακριβώς είχε συμβεί. Ο γενναίος πολεμιστής που μας καθοδηγούσε όλο το βράδυ, ο άξιος Διοικητής, δεν ήταν μαζί μας πια. Ο αείμνηστος Γεώργιος Κατσάνης πέρασε την πύλη των αθανάτων. Πίστεψε στην ελευθερία της Κύπρου κι έχυσε το αίμα του.

Γι’ αυτό, αιώνια θα σ’ ευγνωμονούμε. Σου χρωστάμε την Κερύνεια ελεύθερη. Το σπουδαιότερο, οφείλουμε την ταφή σου.

Συγχώρησέ μας για την εγκατάλειψη του άψυχου κορμιού σου. Σ’ αφήσαμε ψηλά στον Πενταδάκτυλο, ανάμεσα στις άγριες κορφές του Αγίου Ιλαρίωνα, στα χέρια των Τούρκων. Πίστεψέ μας, πραγματικά προσπαθήσαμε, μα δεν τα καταφέραμε.

Φάνηκες κατά πολύ ανώτερός μας. Ελπίζουμε η ψυχή σου να μας συγχωρέσει.

Αιωνία ας είναι η μνήμη σου!”

Πηγή: Παγκύπριος Σύνδεσμος Εφέδρων Καταδρομέων,https://malkidis.blogspot.com